

Εβδομαδιαία Έκθεση Επιδημιολογικής Επιτήρησης της Γρίπης Εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017)

Η επιτήρηση της γρίπης για την περίοδο 2016 - 2017 σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και στην Ελλάδα ξεκίνησε την εβδομάδα 40/2016 (03–09 Οκτωβρίου 2016) και θα ολοκληρωθεί την εβδομάδα 20/2017 (15–21 Μαΐου 2017).

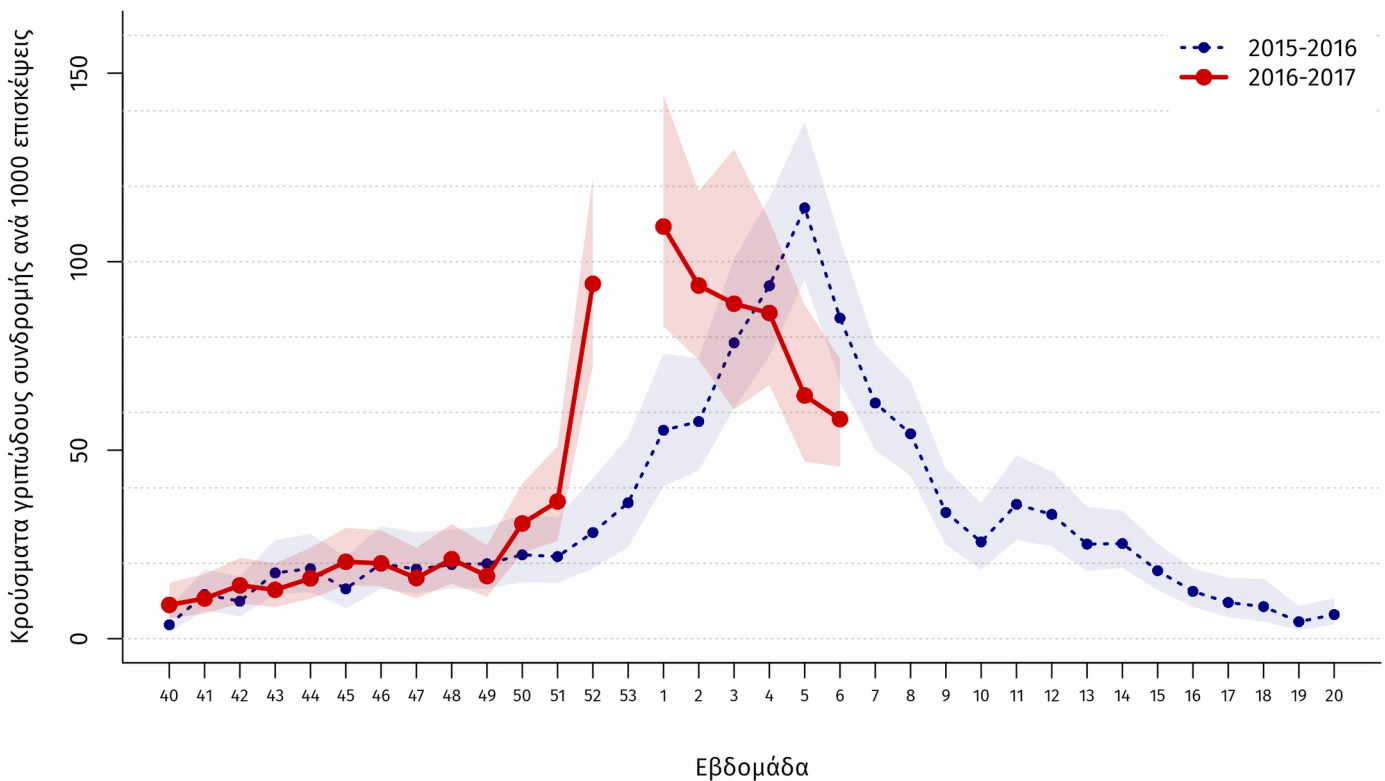
Στην παρούσα έκθεση, γίνεται εβδομαδιαία ανακεφαλαίωση των επιδημιολογικών δεδομένων στη χώρα μας, για την εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017).

- Κατά την εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017) οι επισκέψεις σε ιατρό για γριπώδη συνδρομή παρουσιάζουν μείωση σε σύγκριση με την προηγούμενη εβδομάδα 5/2017 (Διάγραμμα 1 και 2).
- Κατά την εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017) στα Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης ελέγχθηκαν για ιούς γρίπης συνολικά 237 κλινικά δείγματα όλα από νοσοκομεία. Τα 84 (35,4%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης και συγκεκριμένα τα 64 (76,2%) ήταν τύπου Α και τα 20 (23,8%) ήταν τύπου Β. Τα 59 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν και όλα ανήκαν στον υπότυπο Α(Η3Ν2). (Διάγραμμα 3).
- Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017) καταγράφηκαν 211 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης, εκ των οποίων τα 196 νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ. (Πίνακας 1, Διάγραμμα 4). Εξ αυτών των κρουσμάτων εμβολιασμένα ήταν τα 46 (23,4%). Το ίδιο χρονικό διάστημα καταγράφηκαν συνολικά 64 θάνατοι από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Οι 51 θάνατοι αφορούσαν σε ασθενείς που νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ και οι 13 σε ασθενείς χωρίς νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ (Πίνακας 1, Διάγραμμα 5). Από το σύνολο των 64 ασθενών που απεβίωσαν, ήταν εμβολιασμένοι για τη γρίπη οι 13 (20,3%).
- **Με βάση τα ανωτέρω, η δραστηριότητα της γρίπης στην Ελλάδα παρουσιάζει μείωση, χωρίς να αποκλείεται το ενδεχόμενο εκ νέου αύξησης μέχρι το τέλος της περιόδου επιτήρησης. Επικρατών υπότυπος είναι ο Α (Η3Ν2). Τονίζεται η σημασία του αντιγριπικού εμβολιασμού ως ο καλύτερος τρόπος προφύλαξης από τη γρίπη.**

A. Κλινικό σκέλος επιδημιολογικής επιτήρησης της γρίπης

Κατά την εβδομάδα 6/2017 (06-12 Φεβρουαρίου 2017), οι επισκέψεις σε ιατρό για γριπώδη συνδρομή παρουσιάζουν μείωση σε σύγκριση με την προηγούμενη εβδομάδα 5/2017 (Διάγραμμα 1 και 2).

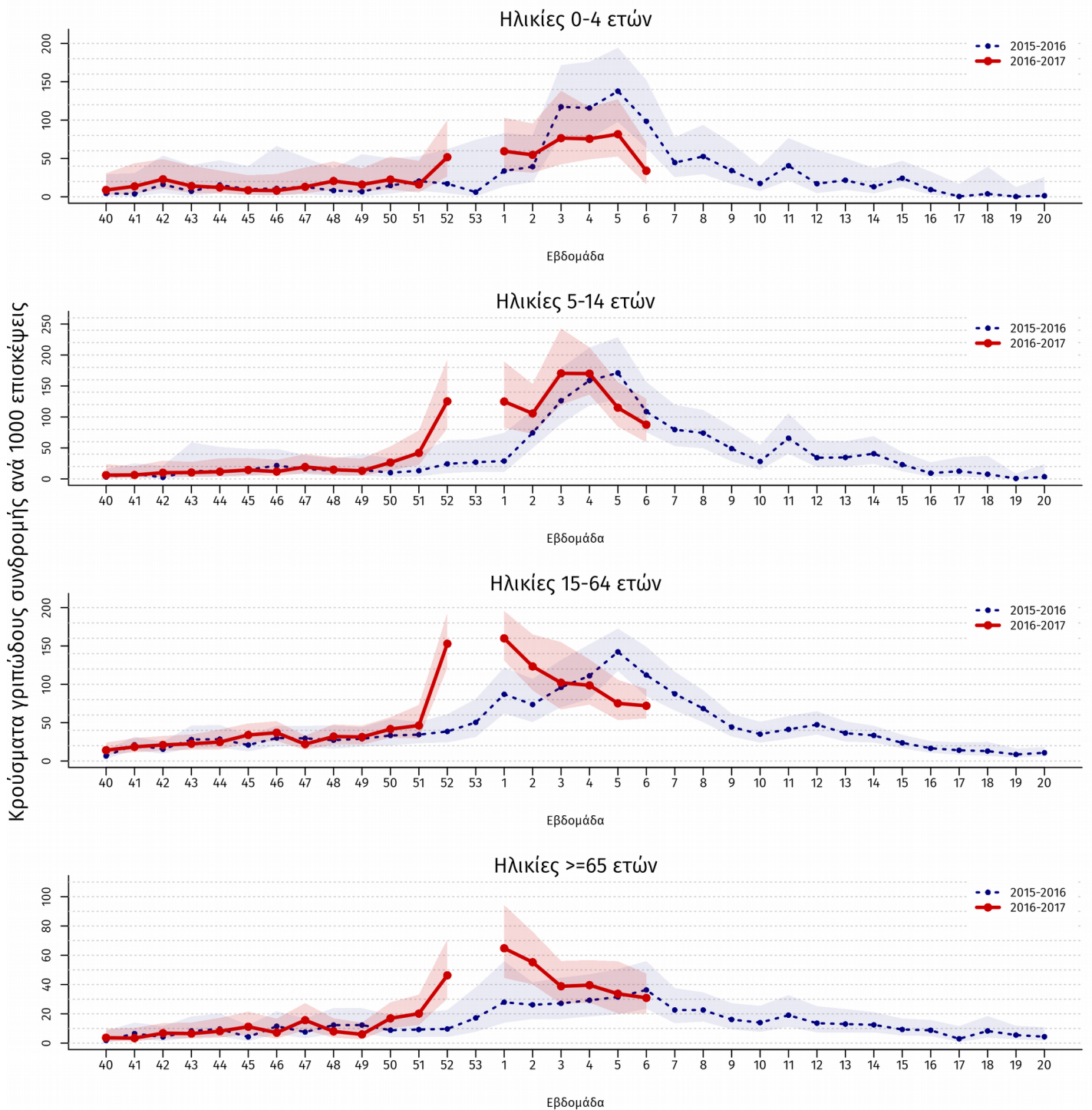
Διάγραμμα 1: Εκτίμηση αριθμού κρουσμάτων γριπώδους συνδρομής ανά 1.000 επισκέψεις, κατά εβδομάδα. Σύνολο χώρας, περίοδοι γρίπης: 2015-2016, 2016-2017.

Σημείωση 1: Ο αριθμός κρουσμάτων ανά 1.000 επισκέψεις εκτιμάται με στάθμιση ως προς τον μόνιμο πληθυσμό της χώρας κατά γεωγραφικό διαμέρισμα και αστικότητα (ΕΣΥΕ, απογραφή 2011). Η σκιασμένη περιοχή αντιπροσωπεύει τα 95% όρια εμπιστοσύνης των εκτιμήσεων.

Σημείωση 2: Προσωρινά στοιχεία. Επισημαίνεται ότι μπορεί να υπάρξουν μικρές τροποποιήσεις της επιδημικής καμπύλης, δεδομένου ότι συνεχίζεται η αποστολή δεδομένων από τα δίκτυα Sentinel και μετά την έκδοση της παρούσας έκθεσης.

Διάγραμμα 2: Εκτίμηση αριθμού κρουσμάτων γριπώδους συνδρομής ανά 1.000 επισκέψεις, κατά εβδομάδα, ανά ηλικιακή ομάδα. Σύνολο χώρας, περιόδοι γρίπης: 2015-2016, 2016-2017.

Πηγή των πληροφοριών για το κλινικό σκέλος επιδημιολογικής επιτήρησης

Τα στοιχεία των διαγραμμάτων 1 και 2 προέρχονται από το Σύστημα Παρατηρητών Νοσηρότητας στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Sentinel), το οποίο την περίοδο 2014-2015 αναδιοργανώθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α) 2007-2013. Συγκεκριμένα τα στοιχεία προέρχονται από το δίκτυο των ιδιωτών ιατρών, το δίκτυο ιατρών Κέντρων Υγείας και το δίκτυο ιατρών Μονάδων Υγείας Π.Ε.Δ.Υ (πρώην Μονάδες Υγείας Ε.Ο.Π.Υ.Υ). Μέσω του Συστήματος Sentinel καταγράφεται δειγματοληπτικά η εξέλιξη της συχνότητας ορισμένων νοσημάτων με βάση κλινικές διαγνώσεις. Σε αυτά περιλαμβάνεται και η γρίπη ή καλύτερα, οι κλινικές εκδηλώσεις που είναι συμβατές με γρίπη (γριπώδης συνδρομή).

Το σύστημα sentinel, μέσω της αναδιοργάνωσης του, προσαρμόστηκε στις πληθυσμιακές αλλαγές και τις θεσμικές μεταβολές στην οργάνωση της Π.Φ.Υ στη χώρα τα τελευταία έτη και εναρμονίστηκε με επικαιροποιημένα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα-οδηγίες.

Ως εκ τούτου, επισημαίνουμε ότι λόγω αλλαγών στις λειτουργικές παραμέτρους του Συστήματος Sentinel στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του από την περίοδο 2014-2015, τα δεδομένα του δικτύου δεν θεωρούνται άμεσα συγκρίσιμα με αυτά των παρελθόντων ετών.

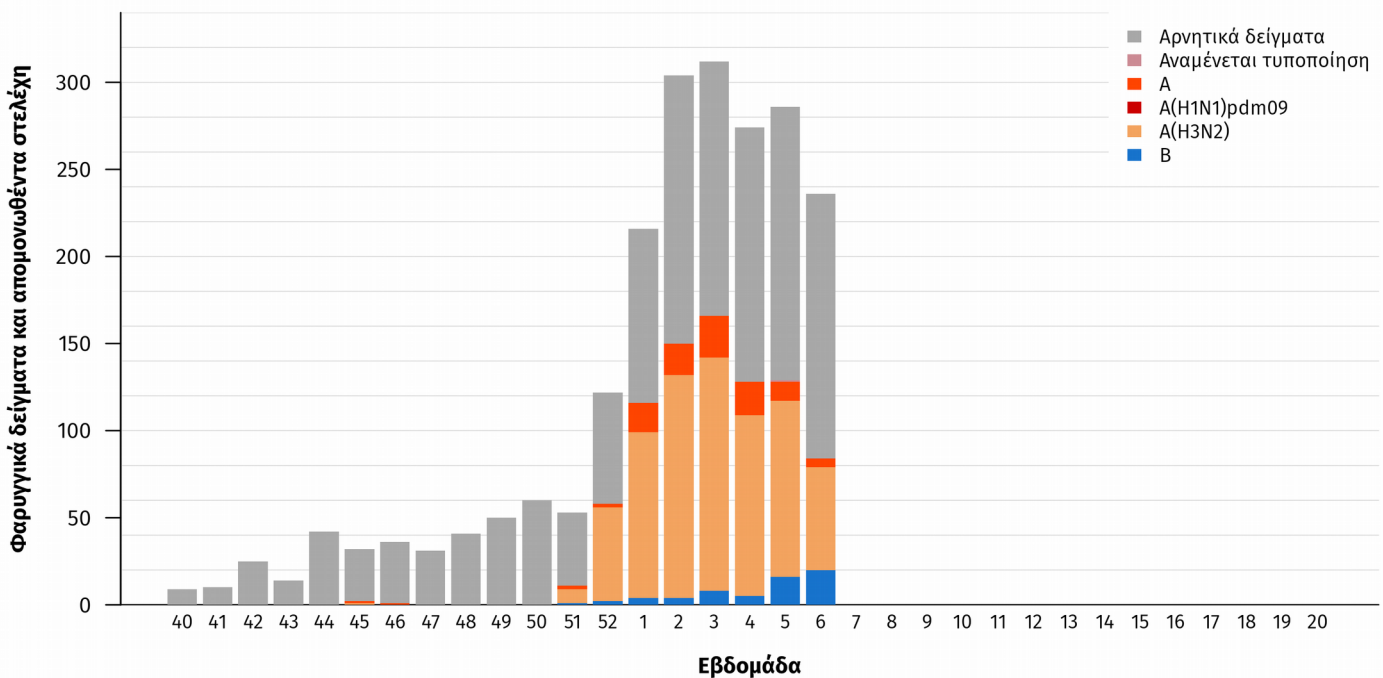
Κατά την εβδομάδα 6/2017 ο αριθμός των συμμετεχόντων ιατρών που απέστειλε κλινικά δεδομένα ανήλθε στους 154 και οι επισκέψεις για κάθε αιτία που αντιστοιχούν στους ιατρούς που δήλωσαν, ανήλθαν στις 11.875 στο σύνολο της χώρας.

Β. Εργαστηριακό σκέλος επιδημιολογικής επιτήρησης της γρίπης

Κατά την εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017) στα δυο Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης (Τμήμα Ιολογίας, Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ, και Β'Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Ιατρική Σχολή Α.Π.Θ.) και στο Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Ε.Κ.Π.Α, ελέγχθηκαν για ιούς γρίπης συνολικά 237 κλινικά δείγματα όλα από νοσοκομεία..Τα 84 (35,4%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης και συγκεκριμένα τα 64 (76,2%) ήταν τύπου Α και τα 20 (23,8%) ήταν τύπου Β. Τα 59 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν και όλα ανήκαν στον υπότυπο Α(Η3Ν2).

Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 6/2017 έχουν ελεγχθεί συνολικά 2154 κλινικά δείγματα όλα από νοσοκομεία. Τα 845 (39,2%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης και ειδικότερα τα 785 (92,9%) ήταν τύπου Α και τα 60 (7,1%) τύπου Β. Τα 684 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν και το σύνολο αυτών ανήκει στον υπότυπο Α(Η3Ν2) .

Διάγραμμα 3: Συνολικός αριθμός φαρυγγικών δειγμάτων και απομονωθέντων στελεχών ιού γρίπης στα Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης. Σύνολο χώρας, περίοδος γρίπης 2016 - 2017.

Γ. Επιτήρηση σοβαρών κρουσμάτων εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης με ή χωρίς νοσηλεία σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ)

Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 6/2017, στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί 211 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης, εκ των οποίων τα 196 νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ (Πίνακας 1, Διάγραμμα 4).

Όσον αφορά στα **κρούσματα με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ.**: Πρόκειται για 128 άνδρες και 68 γυναίκες, με εύρος ηλικιών από 1 έως 98 έτη, μέση ηλικία 67,3 έτη και διάμεση 72 έτη. Τα 194 (99%) από τα προαναφερόμενα κρούσματα οφείλονται στον ιό γρίπης τύπου Α, τα 2 (1%) στον ιό γρίπης τύπου Β. Τα 140 από τα στελέχη τύπου Α που απομονώθηκαν από τα ανωτέρω κρούσματα υποτυποποιήθηκαν και το σύνολο αυτών ανήκει στον υπότυπο Α(Η3Ν2) (Διάγραμμα 4).

Από τα 196 κρούσματα ήταν εμβολιασμένα τα 46 (23,4%). Σημειώνεται ότι τα 182 (92,9%) από τα 196 προαναφερόμενα σοβαρά κρούσματα με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ ανήκουν σε κλινική ομάδα υψηλού κινδύνου για την οποία συστήνεται εμβολιασμός για την εποχική γρίπη, σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας, και εξ'αυτών εμβολιασμένοι ήταν οι 44 ασθενείς(24,2%).

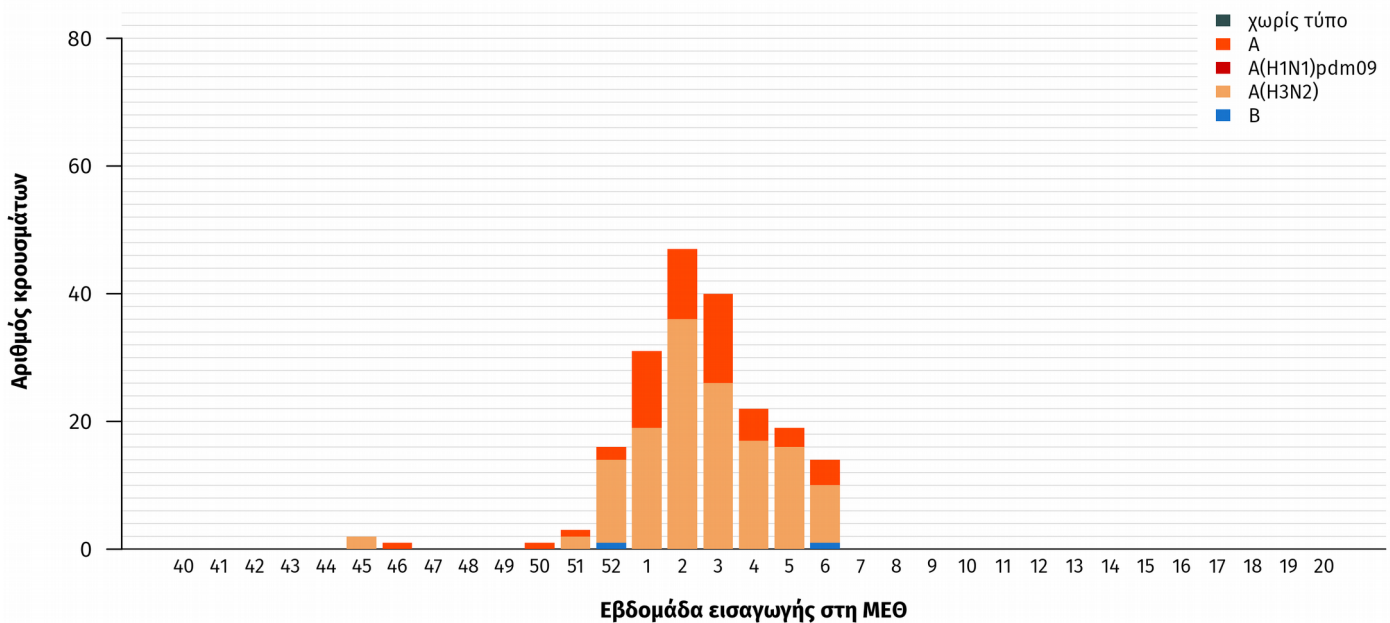
Όσον αφορά στα **κρούσματα χωρίς νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ.**: Πρόκειται για 7 άνδρες και 8 γυναίκες, με εύρος ηλικιών από 4 έως 98 έτη, μέση ηλικία 79,5 έτη και διάμεση 87 έτη. Συνολικά και τα 15 από τα προαναφερόμενα κρούσματα οφείλονται στον ιό γρίπης τύπου Α. Σημειώνεται ότι από τα στελέχη τύπου Α που απομονώθηκαν από τα ανωτέρω κρούσματα υποτυποποιήθηκαν τα 6 και ανήκουν στον υπότυπο Α(Η3Ν2). Τα 13 (86,7%) από τα 15 προαναφερόμενα σοβαρά κρούσματα χωρίς νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ ανήκουν σε κλινική ομάδα υψηλού κινδύνου για την οποία συστήνεται εμβολιασμός για την εποχική γρίπη σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας, και εξ'αυτών εμβολιασμένοι ήταν οι 2 ασθενείς (15,4%).

Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 6/2017 στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί 64 θάνατοι από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη, εκ των οποίων οι 51 θάνατοι αφορούν σε κρούσματα που χρειάστηκαν νοσηλεία στη Μ.Ε.Θ και 13 θάνατοι σε κρούσματα που δεν νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ (Πίνακας 1, Διάγραμμα 4). Πρόκειται για 38 άνδρες και 26 γυναίκες, με εύρος ηλικιών από 4 έως 98 έτη, μέση ηλικία 73,2 έτη και διάμεση 75 έτη. Από τα 63 (98,4%) κρούσματα απομονώθηκε ιός γρίπης τύπου Α, σε ένα κρούσμα 1 (1,6%) απομονώθηκε ιός γρίπης τύπου Β. Τα 39 στελέχη γρίπης τύπου Α που απομονώθηκαν από τα προαναφερόμενα κρούσματα υποτυποποιήθηκαν και το σύνολο αυτών ανήκει στον υπότυπο Α(Η3Ν2). Από τους 64 ασθενείς που απεβίωσαν, ήταν εμβολιασμένοι για τη γρίπη οι 13 (20,3%). Σημειώνεται ότι τα 61 (95,3%) από τα 64 προαναφερθέντα κρούσματα ανήκαν σε κλινική ομάδα υψηλού κινδύνου για την οποία συστήνεται εμβολιασμός για την εποχική γρίπη σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας και εξ'αυτών εμβολιασμένοι ήταν οι 12 (19,7%).

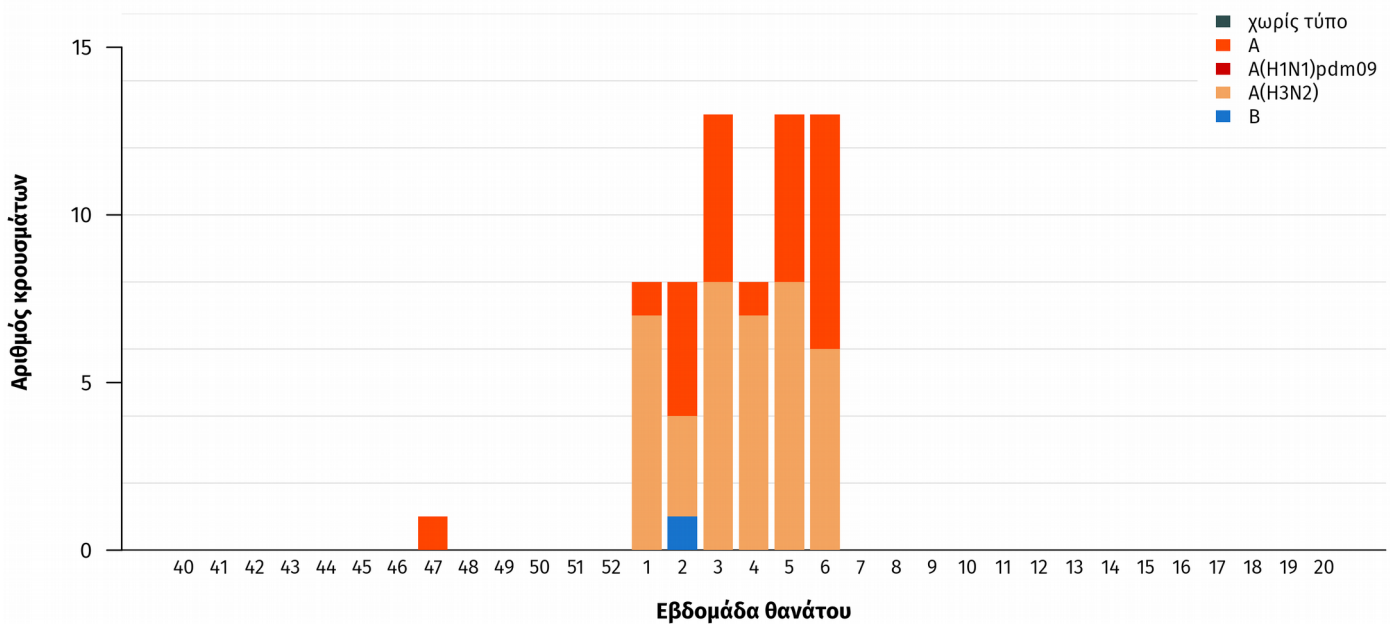
Πίνακας 1: Περιστατικά με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ και θάνατοι (σε Μ.Ε.Θ & εκτός Μ.Ε.Θ) από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2016 έως εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017).

Νέα κρουσμάτα σε Μ.Ε.Θ. που δηλώθηκαν την εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017)	14
Σύνολο νοσηλευθέντων σε Μ.Ε.Θ. έως 12/02/2017	196
Νέοι θάνατοι που δηλώθηκαν την εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017)	13
Συνολικός αριθμός θανάτων έως 12/02/2017	64

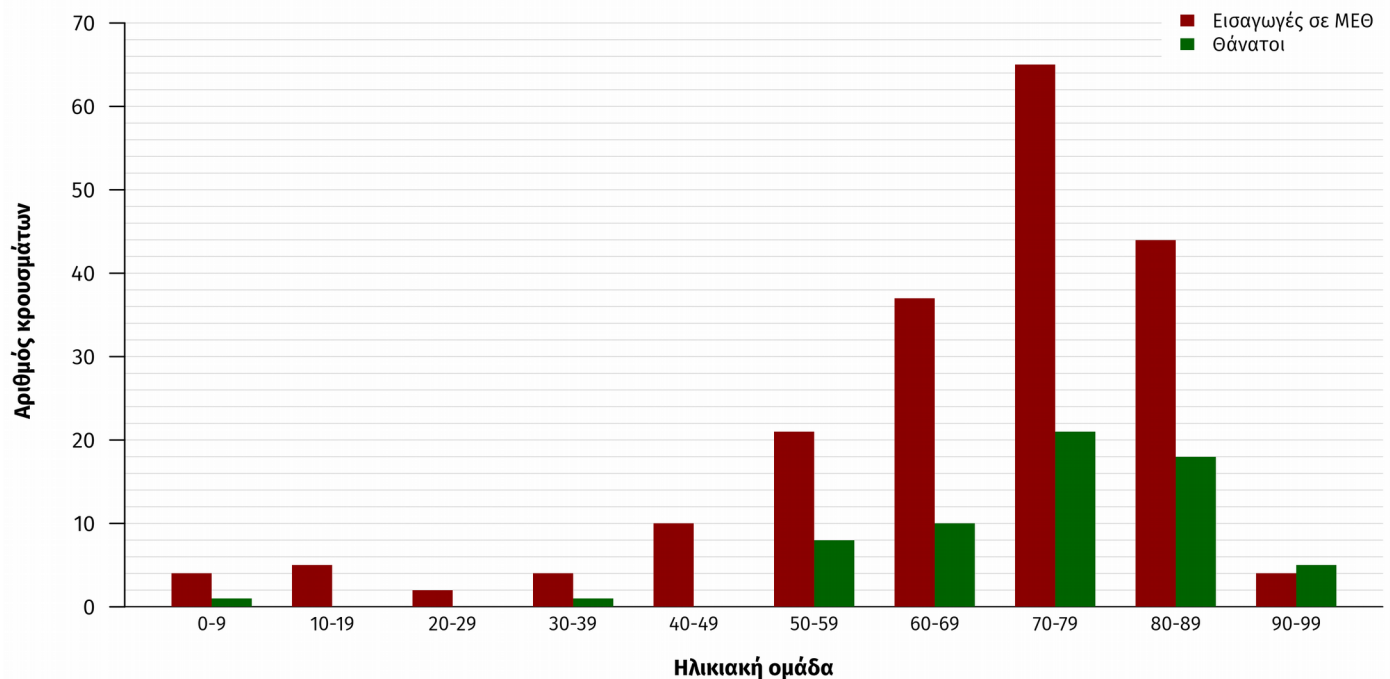
Διάγραμμα 4: Αριθμός εισαγωγών σε Μ.Ε.Θ. ανά εβδομάδα, σε ασθενείς με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2016 έως εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017). Συνολικός αριθμός δηλωθέντων κρουσμάτων έως και την εβδομάδα 6/2017: 196

Διάγραμμα 5: Αριθμός θανάτων (σε Μ.Ε.Θ. & εκτός Μ.Ε.Θ) ανά εβδομάδα, σε ασθενείς με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2016 έως εβδομάδα 6/2017 (06-12 Φεβρουαρίου 2017). Συνολικός αριθμός θανάτων έως και την εβδομάδα 6/2017: 64

Διάγραμμα 6: Ηλικιακή κατανομή εισαχθέντων σε Μ.Ε.Θ. με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη και ασθενών που κατέληξαν σε Μ.Ε.Θ ή εκτός Μ.Ε.Θ. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2016 έως εβδομάδα 6/2017 (06-12 Φεβρουαρίου 2017).

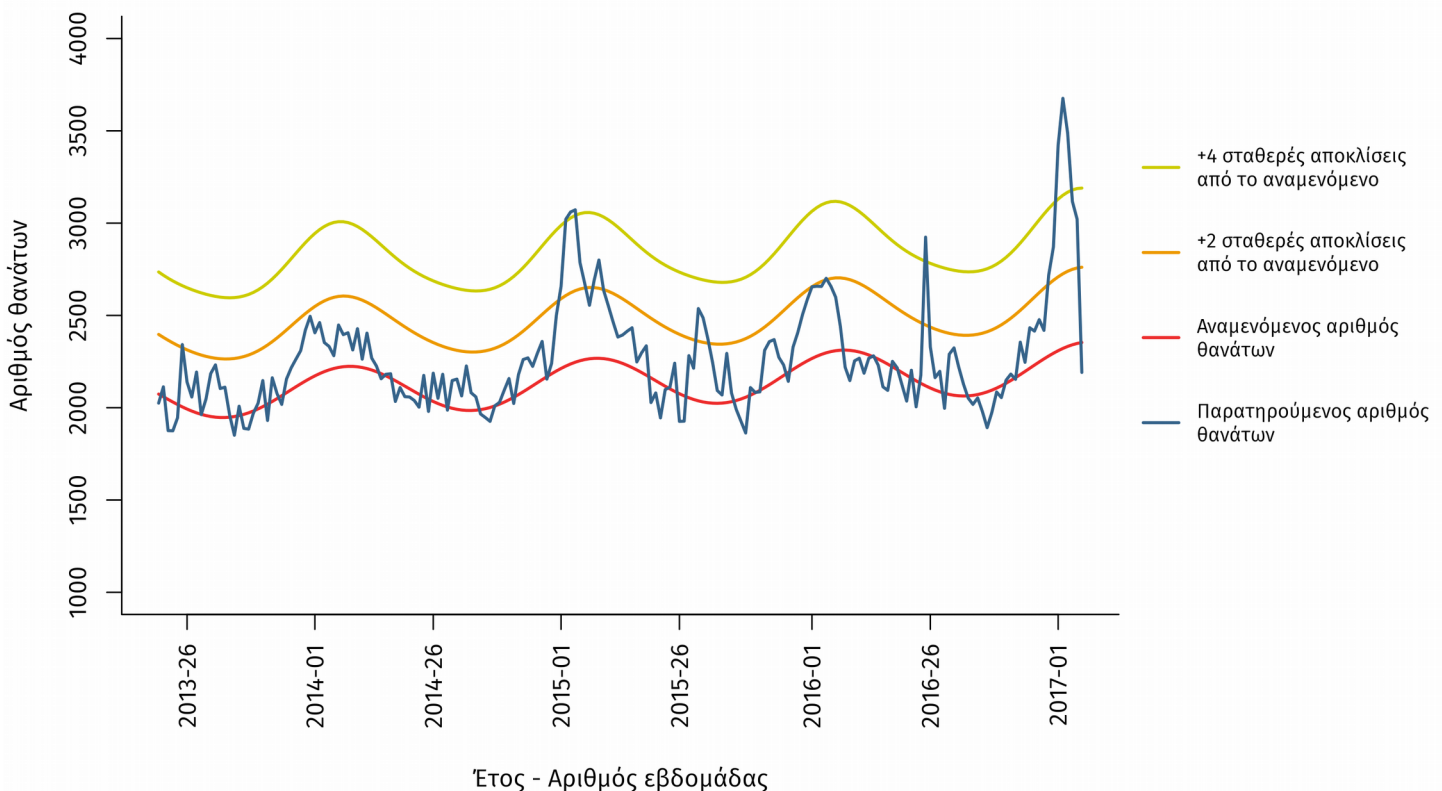

Δ. Σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας

Παρουσιάζονται εδώ τα κύρια ευρήματα από την επιδημιολογική επιτήρηση της θνησιμότητας στην Ελλάδα, με επικέντρωση στην έγκαιρη ανίχνευση θνησιμότητας που υπερβαίνει την αναμενόμενη (excess mortality).

Κατά την εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017), η θνησιμότητα στην Ελλάδα από όλες τις αιτίες κυμάνθηκε στα πλαίσια της αναμενόμενης (Διάγραμμα 7). Το φαινόμενο της αυξημένης γενικής θνησιμότητας που παρατηρήθηκε τις τελευταίες εβδομάδες φαίνεται ότι βρίσκεται σε αποκλιμάκωση.

Διάγραμμα 7: Παρατηρούμενος και αναμενόμενος αριθμός θανάτων κατά εβδομάδα στις περιοχές της Ελλάδας που μετέχουν στο σύστημα επιτήρησης. Εβδομάδα 20/2013 έως εβδομάδα 6/2017.

Σημειώσεις:

1. Ο παρατηρούμενος αριθμός θανάτων των τελευταίων 4 εβδομάδων διορθώνεται λαμβάνοντας υπόψη την υπολογιζόμενη χρονική καθυστέρηση στις δηλώσεις θανάτων και αναπροσαρμόζεται κάθε εβδομάδα με βάση τα νέα δεδομένα.

Πηγή πληροφοριών για το σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας από όλες τις αιτίες

Η καταγραφή των θανάτων γίνεται από τα Ληξιαρχεία των δήμων της χώρας σε σχεδόν πραγματικό χρόνο και αφορά τους θανάτους που δηλώθηκαν κατά την εβδομάδα αναφοράς.

Τα δεδομένα αφορούν το σύνολο της χώρας, και προέρχονται από το Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Ληξιαρχικών Πράξεων (ΠΣ ΛΗΠ) που λειτουργεί από το Μάιο του 2013 στη Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης & ΗΕΣ της Γεν. Δ/νσης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών. Στο πλαίσιο αυτό, το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ έχει οριστεί από το Υπουργείο Εσωτερικών ως διαπιστευμένος φορέας.

Το σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας από όλες τις αιτίες εφαρμόζεται στο πλαίσιο του προγράμματος European Mortality Monitoring (Euro-MOMO), στο οποίο συμμετέχουν και άλλες 21 ευρωπαϊκές χώρες. Το συντονισμό του προγράμματος στην Ελλάδα έχει το Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.

Δ. Η δραστηριότητα της γρίπης στην Ευρώπη

Στην ιστοσελίδα <http://flunewseurope.org/> μπορείτε να βρείτε αναλυτικά τις τελευταίες πληροφορίες που συλλέγονται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων (ECDC) και τον Περιφερειακό Γραφείο Ευρώπης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας σχετικά με τη δραστηριότητα της γρίπης στην Ευρώπη.

Κατά την εβδομάδα 5/2017 (30 Ιανουαρίου–05 Φεβρουαρίου 2017), οι 28 από τις 43 χώρες του δικτύου ανέφεραν μέτρια έως αυξημένη δραστηριότητα της γρίπης. Οι περισσότερες από τις χώρες, ανέφεραν σε σύγκριση με την προηγούμενη εβδομάδα, σταθερή δραστηριότητα ή τάση μείωσης της δραστηριότητας της γρίπης.

Στις περισσότερες από τις 18 χώρες, που παρείχαν δεδομένα στο δίκτυο Euro-MOMO αναφέρθηκε αυξημένη γενική θνησιμότητα από όλες τις αιτίες στις ηλικιακές ομάδες μεταξύ 15-65 ετών και 65 ετών και άνω.

Το ποσοστό των κλινικών δειγμάτων θετικών στη γρίπη στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, μειώθηκε στο 45% από το 51%-52% που παρατηρήθηκε τις προηγούμενες εβδομάδες. Η πλειοψηφία των ιών της γρίπης που ανιχνεύθηκαν ήταν τύπου Α (94%). Από τα στελέχη τύπου Α που υποτυποϊήθηκαν το 97% ανήκε στον υπότυπο Α(H3N2). Η πλειοψηφία των ασθενών με γρίπη που νοσηλεύθηκαν είναι άνω των 65 ετών.

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν την εβδομάδα 6/2017 (06–12 Φεβρουαρίου 2017) και δηλώθηκαν στο ΚΕΕΛΠΝΟ μέχρι την 16 Φεβρουαρίου 2017, ώρα 13:00.